

Zhodnocení šlechtitelského programu

plemeno osel domácí v České republice za rok 2019

Organizační změny

Počátkem roku 2019 byl zvolena nová předsedkyně spolku - Mgr. Ing. Maria Žižlavská a byl odhlasován i nový název spolku - "Klub chovatelů a přátel oslů z.s."

Chovný cíl

Chovným cílem je osel středního až malého obdélníkového rámce s korektní stavbou těla, harmonickými proporcemi a typicky dlouhými ušními boltci. Je bez vad stavby končetin a chodů a bez hrubých exteriérových vad.

Cílem šlechtění osla domácího je jedinec charakterově vyrovnaný, bez známek jakékoli agrese, ochotný k práci a lehce ovladatelný. Jedná se o konstitučně tvrdé, nenáročné a dobře krmitelné jedince. Osel domácí je vhodný k rekreaci, hipoterapii, do zápřahu, nebo jako soumar.

Vedle plemena osel domácí však roste zájem o šlechtění i dalších plemen, proto se vede diskuze o začlenění a organizaci chovu dalších plemen v ČR.

Početní stav populace

V posledních letech vykazuje populace oslů chovaných v české republice početní nárůst cca o 100 jedinců ročně. Tato okolnost je zřejmě v největší míře ovlivněna narůstajícím povědomím chovatelů a majitelů oslů o nutnosti registrace všech držovaných zvířat, která vyplývá ze zákona. Mimo to se intenzivnější propagace odráží ve zvýšeném zájmu o tato zvířata, což vede zákonitě i k cílenému intenzivnějšímu připuštění chovných jedinců. Stále častěji se objevují i importy zvířat ze zahraničí.

Tab. č. 1: Přehled populace plemene osel domácí v ČR

Rok	Hřebci v chovu z PK	Klisny v PK	Ostatní	Celkem
2014	7	6	759	772
2015	9	16	943	968
2016	12	23	972	1007
2017	5	29	1095	1129
2018	14	40	1211	1265
2019	20	38	1301	1358

Členská základna

V roce 2019 došlo k nárůstu členské základny, ke dni sepsání této zprávy (březen 2020) čítá spolek již 29 členů, což je dvojnásobný stav oproti předchozímu roku.

Chovná populace

Plemenní hřebci

Počet plemenných hřebců osla domácího v roce 2019 se zvýšil z 14 na 20, pořád je to však stav nedostatečný. Udělená výjimka MZe umožňuje licencování plemenných hřebců i bez oboustranného dvougeneračního původu příznivě ovlivňuje růst počtu plemeníků. I nadále je však připouštění nelicencovaným hřebcem běžná věc, v tomto ohledu je nezbytnou úlohou spolku zlepšit propagaci a informovanost široké veřejnosti o povinnostech vyplývajících ze zákona o plemenitbě.

Zkoušky výkonnosti

Přestože zkušební řád plemenné knihy oslů umožňuje posuzování oslů při celé řadě příležitostí (posuzování hříbat pod klisnou, výstavy, zkoušky výkonnosti atd...) z důvodů velmi omezených aktivit, které by sdružovali zájemce o chov oslů, není počet posouzených zvířat uspokojivý. Zkoušky výkonnosti jsou povinné pro plemenné hřebce, pro klisny jsou zatím nepovinné, a největší důraz je kladen (mimo tělesných znaků) především na projev ochoty spolupracovat s člověkem a nulové známky agresivity, která je hlavním kritériem zcela vylučujícím takové jedince z dalšího chovu.

Výstavy a další akce

V roce 2019 se zástupci Klubu úspěšně zúčastnili výstav: For Horse 2019 Praha, Kůň 2019 v Lysé nad Labem, Koně v akci 2019 v Pardubicích , dále zástupci z řad chovatelů se zúčastnili veletrhu Animal Tech Brno nebo Země Živitelka v Českých Budějovicích. Proběhlo i několik regionálních setkání chovatelů spojených s se svodem oslích klisen a hřebců, a sice na farmě Oslí stezka ve Svárově a na ranči Valkýra v Hustopečích. Všechny akce měly pozitivní ohlas nejen mezi účastníky, ale i ze strany diváků. Na těchto setkáních je věnován důraz na sdílení zkušeností s oslíky, jejich výchovou, využitím, vhodnou výbavou atd, ale i seznámení samotných členů a utužením vztahů, což přispívá k rozvoji další spolupráce.

Regionálně se chovatele oslíků tradičně účastní různých akcí - např, slavnostních průvodů, vánočních Betlémů atd. Jejich účast je vždy vítaným bodem a těší velké odezvě u diváků.

Propagace plemene

Počátkem roku 2019 vznikl nový webový portál www.osli-info.cz, na kterém se odehrává hlavní propagační a informační aktivita nově vzniklého Klubu.

I nadále jsou k dispozici informace pro chovatele na ASCHK ČR (www.aschk.cz).

Rovněž v médiích věnovaných koním obecně – servery Equichannel, Distanc, časopisy Koně, Jezdectví apod se objevují tématiky články se zaměřením na osly. Zde je hlavním cílem informovat i další případné zájemce o chov plemene a probudit zájem o osly obecně.

Klub dále využívá komunikaci se členy svazu pomocí Facebooku a e-mailové komunikace.

Závěr:

Plemenářská práce v chovu oslů je stále na počátku rozvoje, nicméně zájem o plemeno a chov jako takový má rostoucí tendenci. Je třeba zintenzivnit komunikaci, informovanost a angažovanost mezi novými zájemci a současnými chovateli. Jako důležitý úkol je i přizvat k práci a součinnosti všechny ty, co osly sice nechovají, ale mají k nim velmi pozitivní vztah a mohou přispět svým úsilím k jeho popularizaci a tím i ke zlepšení chovné populace osla domácího v ČR a případně dalších plemen oslů.

Zpracoval: Mgr. Ing. Maria Žižlavská, Březen 2020